

1. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΚΛΕΙΔΟΚΡΑΤΟΡΑΣ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/10/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/10/2022

Σελίδα: 1

1. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΚΛΕΙΔΟΚΡΑΤΟΡΑΣ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 17/10/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 17/10/2022

Σελίδα: 10

Ενεργειακός κλειδοκράτορας

Η ρωσική πρόταση για μετατροπή της Τουρκίας σε ενεργειακό κόμβο προβληματίζει την Ευρώπη που ήδη αισθάνεται τις πολλαπλές συνέπειες της στάσης της Μόσχας σε σχέση με την παροχή φυσικού αερίου στη Δύση. Πέρα από την εξέλιξη αυτή στις ενεργειακές σχέσεις Ρωσίας - Τουρκίας, την οποία η μεν γαλλική πλευρά χαρακτήρισε «χωρίς κανένα νόημα εφόσον η Ευρώπη θέλει να μειώσει τις ρωσικές εξαγωγές φυσικού αερίου» ο δε πρόεδρος Ερντογάν θεώρησε ενδιαφέρουσα σπεύδοντας να προτείνει την Ανατολική Θράκη ως πεδίο σχετικής ανάπτυξης, ένα άλλο

γεγονός ήρθε να προβάλει μια νέα ενεργειακή προοπτική: η πρόσφατη συμφωνία Ισραήλ - Λιβάνου για την οριοθέτηση των θαλάσσιων ζωνών τους. Ένα ιδιαίτερα θετικό στοιχείο για την ηρεμία στην Ανατολική Μεσόγειο καθώς οι σχέσεις των δύο χωρών εκ των πραγμάτων μπορεί να παρουσιάσουν βελτίωση, με το - έστω και απομακρυσμένο - ενδεχόμενο η σιτιτική Χεζμπολάχ του Νότιου Λιβάνου να δει με διαφορετική ματιά το Ισραήλ.

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΛΙΚΗ

Σε αυτή την εξέλιξη εντάσσεται η προοπτική οδούσης του ισραηλινού φυσικού αερίου προς Βορράν μέσω των ΑΟΖ Λιβάνου και Συρίας και, στη συνέχεια, μέσω Τουρκίας. Όσο, όμως, κι αν ένας τέτοιος σχεδιασμός - που έχει αρχίσει και πάλι να γίνεται αντικείμενο διαβουλεύσεων μεταξύ Ισραήλ και Τουρκίας - μπορεί να ιδωθεί ως ένα πρώτο βήμα προς τη σταθερότητα, το πρόβλημα της διέλευσης του φυσικού αερίου μέσω Τουρκίας προκαλεί προβληματισμό στις δυτικές κυβερνήσεις. Οι ιδιότυπες θέσεις της Αγκυρας έναντι Δύσης και Ανατολής και η προσπάθειά της για ανεξαρτησία κινήσεων σε σχέση με τις δυτικές αρχές και προγραμματισμούς συμπληρώνονται από το ενδεχόμενο της μετατροπής της σε απόλυτο ενεργειακό κόμβο που θα υποκαταστήσει τις βόρειες οδεύσεις του ρωσικού αερίου, καθιστώντας την ενεργειακό κλειδοκράτορα. Και, όταν οι δηλώσεις του πολιτικού κόσμου της Τουρκίας περί διακοπής τής, μέσω αυτής, ροής του φυσικού αερίου προς την Ελλάδα, ακούγονται ταυτόχρονα με τη ρωσική ιδέα και με τη συμφωνία Λιβάνου - Ισραήλ, εύλογο είναι να αυξάνονται οι επιφυλάξεις για τη μελλοντική ενεργειακή στάση της Αγκυρας. Σήμερα, με όσα η Τουρκία επιφυλάσσει στη Φινλανδία και τη Σουηδία στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ και μετά την απειλητική στάση της έναντι όσων εκλαμβάνει ως αμφισβητούντες τα «δικαιώματά» της και τη θέση της ως δύναμης στο διεθνές στερέωμα, τόσο η ΕΕ, οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ όσο και το Ισραήλ έχουν σοβαρούς λόγους να δουν την υπό διαμόρφωση κατάσταση με πραγματισμό και χωρίς απορριπτικές διαθέσεις έναντι εναλλακτικών προτάσεων οδούσης.

Με το ενδεχόμενο η Αγκυρα να αποκτήσει και ενεργειακούς μοχλούς πίεσης και τη δυνατότητα να ανοιγοκλείνει κατά το δοκούν τις στρόφιγγες κατά το παράδειγμα της Μόσχας από την οποία πλέον εξαρτάται πολλαπλά, χρειάζεται περισσή περίσκεψη. Ιδιαίτερα μάλιστα τη στιγμή κατά την οποία ο τούρκος πρόεδρος ακολουθείται κατά πόδας στην αναθεωρητική πολιτική του από σύμπασα σχεδόν την τουρκική αντιπολίτευση που υιοθετεί συνθηματολογία ταυτόσημη με τη δική του, καθιστώντας έτσι ιδιαίτερα ισχυρή και επισφαλή τόσο την προοπτική εξισορρόπησης των σχέσεων Τουρκίας - Δύσης όσο και τη σταθερότητα και την ειρήνη στην Ανατολική Μεσόγειο.

Ο Γιώργος Κακλικής είναι πρέσβης επί τιμή, ειδικός σύμβουλος του **ΕΛΙΑΜΕΠ**